

5. Vlasta Horváth SuperStar (analýza interetnických vztahů mezi Romy) 1, 2, 3	
5.1 Úvod 13/	13/ Zdroj: diskurz o vztazích v obecném slova názvu 13/ 1, 2, 3
5.1.1 Biografické poznatky 13/	13/ Zdroj: diskurz 1, 2, 3
5.1.2 Data 13/	13/ Zdroj: diskurz 1, 2, 3
5.1.3 Cíle 13/	13/ Zdroj: diskurz o vztazích v obecném slova názvu 13/ 1, 2, 3
5.2 Analýza 13/	13/ Zdroj: diskurz 1, 2, 3
5.2.1 Identifikace Horváthové osoby předmětem 13/	13/ Zdroj: diskurz o vztazích v obecném slova názvu 13/ 1, 2, 3
5.2.2 Horváthova pozice 13/	13/ Zdroj: diskurz o vztazích v obecném slova názvu 13/ 1, 2, 3
5.2.3 Odhad Horváthové pozice 13/	13/ Zdroj: diskurz o vztazích v obecném slova názvu 13/ 1, 2, 3
5.2.4 Lohy až hovorky mezi Horváthovou předmetem a expertkou 13/	13/ Zdroj: diskurz 1, 2, 3
5.2.5 Příklad interakce mezi Horváthovou předmetem a expertkou 13/	13/ Zdroj: diskurz 1, 2, 3
5.3 Závěr 16/	16/ Zdroj: diskurz 1, 2, 3

6. Diskurz, interpretativní reportaje a internetové diskurzy 17/ Zdroj: diskurz o vztazích v obecném slova názvu 17/ 1, 2, 3

Úvod 9/

1. Diskurzní analýza interetnických vztahů 12/

1.1 Úvod 12/

1.2 Vybrané přístupy k diskurzní analýze interetnických vztahů 12/

1.2.1 Sociokognitivně orientovaná kritická analýza diskurzu 12/

1.2.1.1 Stručná charakteristika 12/

1.2.1.2 Analýza interetnických vztahů 13/

1.2.1.3 Komentář 15/

1.2.2 Diskurzně-historická metoda 16/

1.2.2.1 Stručná charakteristika 16/

1.2.2.2 Analýza interetnických vztahů 18/

1.2.2.3 Komentář 19/

1.2.3 Diskurzní psychologie 21/

1.2.3.1 Stručná charakteristika 21/

1.2.3.2 Analýza interetnických vztahů 23/

1.2.3.3 Komentář 26/

1.3 Diskurzní analýza vztahů mezi majoritou a Romy 27/

1.3.1 Diskurzní a nediskurzní praktiky 27/

1.3.2 Užívání pojmenování „diskurz“ 28/

1.3.3 Intertextové vztahy a distribuce textů 29/

1.3.4 Diskurz 30/

1.3.5 Diskurz o Romech 32/

1.3.6 Neoficiální majoritní diskurz o Romech 33/

1.3.7 Rasistický diskurz? 35/

1.4 Závěr 37/

2. Diskurzní analýza internetových diskusí 38/

2.1 Úvod 38/

2.2 Přínos zkoumání internetových diskusí pro analýzu diskurzu 40/

2.2.1 Internetové diskuse umožňují udělat si představu o daném diskurzu 40/

2.2.2 Internetové diskuse poskytují jinak obtížně dostupný materiál 41/

2.2.3 Nereprezentativnost internetových diskusí 42/

2.2.4 Analytický může své rozumění konfrontovat s rozuměním účastníků diskuse 42/

2.3 Rozdíl mezi diskurzní a lingvistickou analýzou internetových diskusí 43/

2.3.1 Diskurzní analýza poukazování na pravopisné chyby 43/

2.3.2 Diskurzní analýza vybraných rysů internetových diskusí 46/

2.4 Využití internetu při diskurzní analýze interetnických vztahů 58/

2.4.1 Zkoumaný vztahu analyzovaného diskurzu k jiným diskurzům 58/

Obsah

- 2.4.2 Zkoumání vztahů mezi texty 59/
2.4.3 Další možnosti využití internetu v diskurzní analýze 60/
2.5. Závěr 60/

3. Interpretaci repertoáry užívané v internetových diskusích o Romech 61/

3.1 Úvod 61/

- 3.1.1 Interpretaci repertoáry 61/
3.1.2 Reprezentativnost popisu 61/
3.1.3 Hlavní subjektové pozice v internetových diskusích o Romech 62/
    3.1.3.1 Romové 62/
    3.1.3.2 Normální Češi 64/
    3.1.3.3 Vyložení rasisti 65/
    3.1.3.4 Zastánci Romů 67/

3.2 Interpretaci repertoár X 68/

- 3.2.1 Konstruované kategorie Romové 68/
    3.2.1.1 Pojmenování 68/
    3.2.1.2 Kategoriálně vázané predikáty 74/
    3.2.1.3 Dlší shrnutí: „Zavinili si to sami“ 78/
3.2.2 Konstruované kategorie normální Češi 79/
    3.2.2.1 Pojmenování 79/
    3.2.2.2 Kategoriálně vázané predikáty 79/
    3.2.2.3 Dlší shrnutí: „Nazývat věci pravým jménem“ 89/
3.2.3 Subjekty, včetně níž se nositelé kategorie normální Češi vymezují 90/
    3.2.3.1 Konstruované kategorie domácí politici 91/
    3.2.3.2 Konstruované kategorie cizina 92/
    3.2.3.3 Konstruované kategorie zastánci Romů, resp. obhájci lidských práv 93/
    3.2.3.4 Konstruované kategorie média (česká i zahraniční) 94/
    3.2.3.5 Místo shrnutí: Politická korektnost 95/

3.3 Interpretaci repertoár Y 96/

- 3.3.1 Konstruované kategorie zastánci Romů 96/
    3.3.1.1 Vystupování z pozice někoho, kdo má pravdu či morální převahu 97/
    3.3.1.2 Vystupování z pozice někoho, kdo má intelektuální převahu 98/
    3.3.1.3 Vystupování z pozice někoho, kdo o Romech ví více než ostatní diskutující 99/
    3.3.1.4 Kombinace výše uvedených strategií 99
3.3.2 Subjekty, včetně níž se zastánci Romů vymezují 100/
    3.3.2.1 Konstruované kategorie rasisté 100/
    3.3.2.2 Konstruované kategorie Češi, resp. český národ 101/
3.3.3 Typické prostředky interpretaci repertoáru Y 102/
    3.3.3.1 Výroky deklarující rovnoprávné postavení Romů 102/
    3.3.3.2 Odmítání negativních generalizací Romů 103/
    3.3.3.3 Obhajoba Romů 107/
    3.3.3.4 Dlší shrnutí 110/

3.4 Závěr 114/

4. „Slovenští Romové míří na západ“ (analýza internetové diskuse o migraci Romů) 117/

4.1 Úvod 117/

- 4.1.1 Etnografické pozadí 117/
4.1.2 Data 117/
4.1.3 Cíle 117/

4.2 Analýza 118/

- 4.2.1 Výchozí článek 118/
4.2.2 Formulace problému: migrace slovenských Romů 119/
4.2.3 Reformulace problému: soužití majority s Romy 121/
4.2.4 Analytikův popis jako hypotéza 128/

4.3 Závěr 132/

5. Vlasta Horváth SuperStar (analýza internetové diskuse o slušném Romovi) 134/

5.1 Úvod 134 /

5.1.1 Etnografické pozadí 134/

5.1.2 Data 134/

5.1.3 Cíle 135/

5.2 Analýza 135/

5.2.1 Tematizace Horváthovy etnické příslušnosti 135/

5.2.2 Horváthovi příznivci 138/

5.2.3 Odpůrci Horvátha jako Roma, resp. Romů vůbec 142/

5.2.4 Lokální interakce mezi Horváthovými příznivci a odpůrci 149/

5.2.5 Příklad interakce mezi Horváthovými příznivci a odpůrci 154/

5.3 Závěr 160/

6. Diskurz, interpretační repertoár a internetové diskuse o Romech 162/

6.1 Diskurz a interpretační repertoár 162/

6.2 Diskurzní dimenze interpretačních vztahů 167/

6.3 Popis versus kritika 169/

s Romy.

Summary 172/

Seznam analyzovaných diskusí a dalších internetových textů 174/

Literatura 180/

Jmenný rejstřík 187/

Věcný rejstřík 189/

Zajímavou věc je, že v rámci mnoha diskusí se na jazykových prostředcích a postupech objevují také zájmy o četnost a typy jednotlivých interakcí, které jsou součástí, co jenž režuje v konkrétním momentu interakce, na daném místě textu děla (srov. Austin, 2000; Wittgenstein, 1973).¹⁴ Tj. např. to, co autor nejakeho diskusního příspěvku dělá s ním, že o něm nebo o někom jiném prohlašuje, že je rasista.

Tímže sám názvem pojmenování „Rom“, se v psaní a mluvení o této skupině lidí situují. Čtenář může očekávat, že někdo, kdo respektuje, že se ve všechnu stylu psíce a mluví o Romech, nikoli o cikánech, bude psát spíše o řezech A, nebo o tématech C. O a že bude zaujímat posel F, několi posel P. Abych před několika dny subjekty vyskytující se v psaní/mluvení o romské menšině, už teď je slovo „racista“, že nejsou využívány rasismus, ale ještě nemají vlastní význam. Jejich význam je v tom, že jsou v rámci diskusí a dalších subjektivním pojetím, resp. členským kategorií, využíván a také vlastní.

Tato očekávání jsou samozřejmě založena na tom, že všechny jednotlivé využití pojmenování obecné jazyk, ale např. také na faktu, že tato skupina využívá vlastní načítadeciství. Jiné formy sociální praxe než zákon ještě, tj. např. migraci Romů či jejich pronásledování za druhé světové války, však aniž by využívalo jako objekty uvedené v analyzovaných diskusích, nikoli jenom zdroj, co existovalo mimo texty, v realitě. Snad jistě však je třeba zdůraznit, že tato skupina, Roma, jejich zástupci ad. se tato práce zabývá pravě jen jako subjekty studovanými v diskuzích, nikoli jako sociální skupinami, které existují nezávisle na nich.

¹⁴ V souladu s tím, v analyzovaných diskusích příspěvky „rom“ s možným použitím.

K. Wittgensteinova a Austinova vlivu na diskurz analýzy zdrojů, např. Portnoy, 1996; Kováč, 2004; PRÁCE – HISTORIE, 2004.